

ESG-workshop 2

- En intern workshop med formål at definere landmandens dokumentation og rapportering af ESG-forhold.

Kirsten Marie Risbjerg

SEGES Erhvervsøkonomi

Baggrund

Danske landbrugsvirksomheder møder i dag - og vil i fremtiden møde endnu flere - krav og forventninger fra omverdenen, bl.a. til virksomhedens bæredygtighedsrapportering. I indeværende projekt skal det afdækkes, hvilke krav og forventninger der er til virksomhedens bæredygtighedsrapportering. En stor del af disse krav og forventninger vurderes i fremtiden at ville realiseres sig i form af rapportering af virksomhedens ESG-forhold. ESG, står for *Environmental, Social og Governance*. Det er specielt fra landmandens finansielle samarbejdspartnere, at der opleves forventninger og krav til virksomhedens ESG-rapportering. Det er dog stadig ikke fastlagt, hvilke områder og indikatorer en virksomhed skal dokumentere og rapportere deres ESG-forhold efter.

For at komme dette nærmere blev der 29. september 2021 afholdt en intern workshop på SEGES. Udover interne SEGES-medarbejdere deltog 2 eksterne konsulenter fra Hanen & Ersbøl Agenda (<https://heagenda.dk/>).

Workshoppen rummede mange gode faglige diskussioner, men nåede ikke at pege på konkrete anbefalinger.

Derfor er der 9. november 2021 afholdt en rent intern workshop, hvor der blev defineret en række ESG-forhold for landmandens bæredygtighedsrapportering og arbejdet konkret med SEGES' bud på en skabelon til ESG-ledelsesrapportering.

Workshoppens formål, indhold og deltagere

Formålet med workshoppen var at nå til enighed om, hvordan ESG- dokumentation og ledelsesrapportering kan operationaliseres ude hos landmanden i dag.

Deltagerne på workshoppen var:

- Anna Marie Thierry, Center for Klima og Bæredygtighed
- Hans Roust Thysen, Center for Klima og Bæredygtighed
- Torsten Gruhn, Erhvervsøkonomi
- Kirsten Marie Risbjerg, Erhvervsøkonomi
- Søren Bisp, Future Farming
- Kenneth Kjeldgaard, Finans & Formue
- Ivan Damgaard, Strategi & Vækst
- Anders Rasmussen, Strategi & Vækst

Workshoppens output

Workshoppen mundede ud i en liste over forbedringer til SEGES' skabelon til ESG-ledelsesrapport her og nu eller senere:

Emne	Hvem?	Hvornår?
Generelt		
Indikatorlisten udvides med fremtidige mål, udover de seneste år (det kan være svært at få sat målene. Er det bedre med benchmarks? Målsætning frem mod hvad? 2023. Taksonomien: 2 eller 3 års rapporteringskrav (kenneth) Indsat som en kolonne under hver bundlinje – måltal.	AMTH	18/11
En skabelon for hver driftsgren: Mangler æggeproduktion, kødkvæg, (evt. slagtesvin, smågrise, full line)	KIMR	31/12
Sidetal		
Benchmarks hvor det kan lade sig gøre	AMTH	18/11
Bedre skabelon til ledelsesberetningen (kernefortælling fra HE Agenda)	HEA	Er i gang
Efterlevelse i stedet for compliance? Ordet "compliance" bibeholdes		
Valgfrihed i indholdet: Vigtigt at være opmærksom på, at hvis nogen kun vælger at medtage indikatorer, han/hun klarer sig godt på, vil det være greenwashing. Hvis der er fuld valgfrihed, er rapporten så gennemsigtig nok?	Bruttolisten af indikatorer kan vedlægges - AMTH	31/12
Natur		
Klimabelastning både med og uden belastning fra JB11-jorde – kun for bedriftens samlede påvirkning (funktionen findes endnu ikke i produktregnskabet)	KIMR	18/11
Skal vi have alle 6 mål fra EU-taksonomien med?	Til afklaring	
Cirkulær økonomi: Afrapportering i prosa, et bagkatalog med forslag til, hvad cirkulær økonomi kan dække over. Vi skal være på forkant, vi ved at cirkulær økonomi bliver en del af EU-taksonomien. Samtidig har landmændene altid arbejdet med ressourceforbrug og dermed arbejdet med cirkulær økonomi på sin egen måde. Denne historie skal vi fortælle.	SOBI	Til afklaring

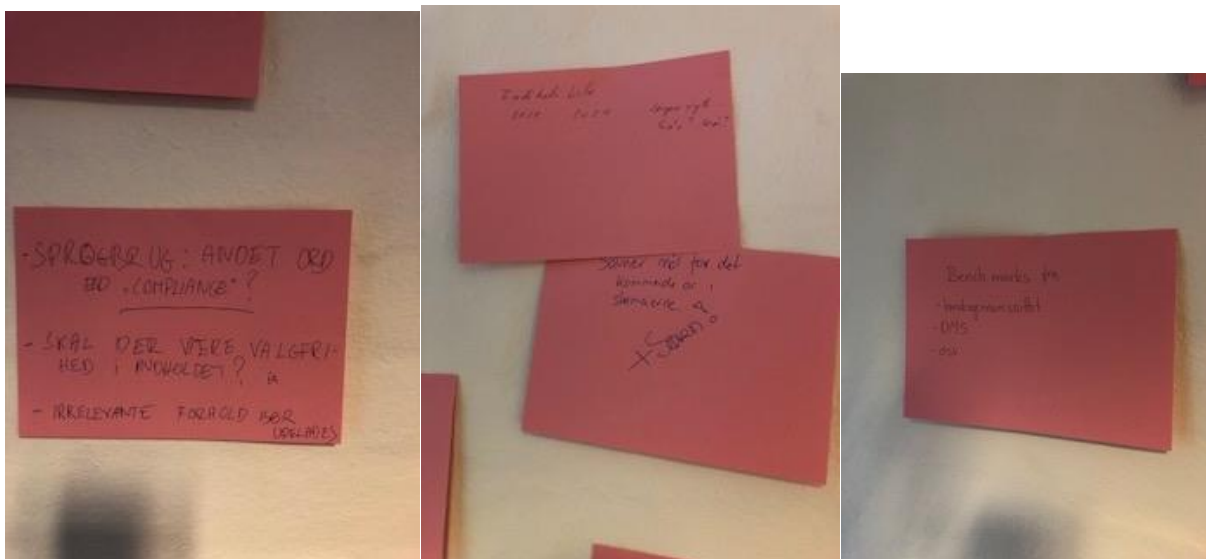
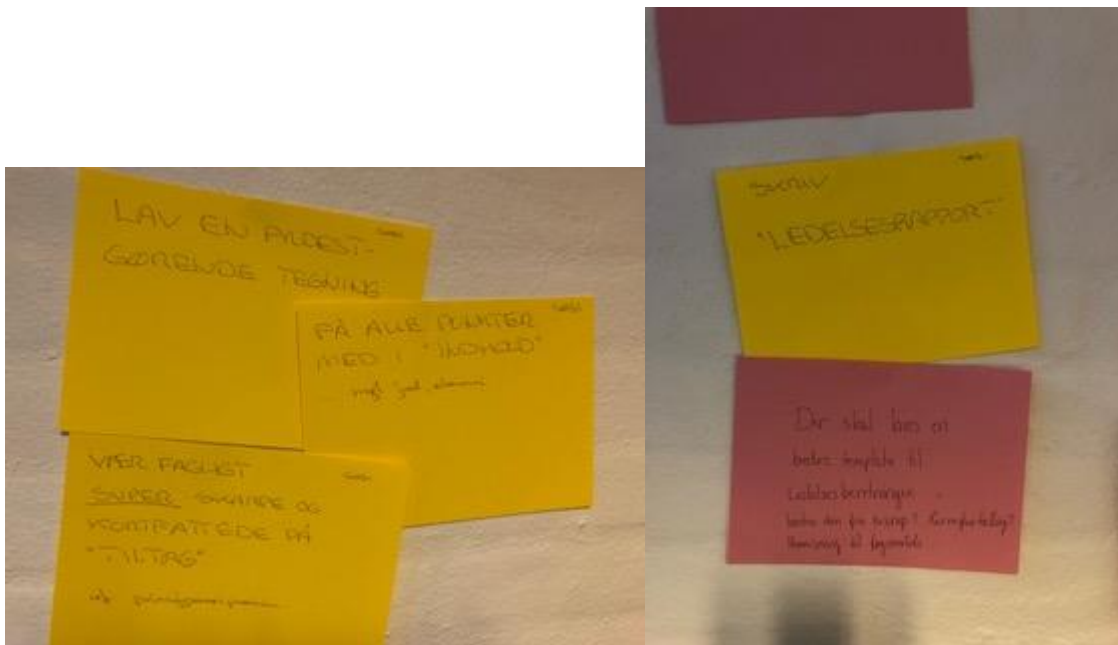
Forurening: Vi behandler dette under f.eks. vand- og luftkvalitet. Hvad med støj- og lugtgener fra en svinestald?	Til afklaring	
Ammoniakfordampning fra marken, ikke i marken. Ved justeret sprogbrug kan luft og vand godt være et punkt.	AMTH	18/11
Sociale forhold		
•		
Whistleblower-ordning (et krav ved over 50 medarbejdere). Hans afklarer på chefniveau, om denne indikator kan tages med	HRT	31/12
Mere prosa i stedet for kun et tal fra 1-5 (der bør forklares med ord, hvorfor man scorer som man gør). Det er tænkt som en bipolar semantisk skala, dvs. en skala med to yderpunkter med tilhørende forklaringer med ord om, hvor godt man klarer sig i forhold til en idealtilstand. Indsæt hjælpetekst fra spørgeskemaet – følg op med Søren	SOBI	18/11
Governance		
Hvilke strukturer anvendes for at sikre compliance/overholdelse af alle regler og retningslinjer? Drop down-menu? Selvrapportering? "Jeg registrerer grundigt og anvender mine registreringer i følgende værktøjer"	Her mangler afklaring om afrapporteringsformatet	2022
Benchmark – landmandens mulighed for at holde sin egen virkelighed op imod andres.		
Økonomiske nøgletal og dertil hørende benchmarks: SG, AG, fremstillingspris f.eks. fraktilanalyse	KIMR	18/11

Listen er samlet på baggrund af input fra workshoppen på emnerne generelle kommentarer, E, S og G:

Generelle kommentarer

- Indikatorlisten udvides med fremtidige mål, udover de seneste år (det kan være svært at få sat målene. Er det bedre med benchmarks?)
- Benchmarks hvor det kan lade sig gøre
- Bedre skabelon til ledelsesberetningen (kernefortælling fra HE Agenda)
- Hvis der medtages eksempler, skal vi være 100% sikre på, at de er fagligt korrekte
- Illustrationen skal afspejle indholdsfortegnelsen
- Efterlevelse i stedet for compliance?
- Valgfrihed i indholdet: Vigtigt at være opmærksom på, at hvis nogen kun vælger at medtage indikatorer, han/hun klarer sig godt på, vil det være greenwashing. Hvis der er fuld valgfrihed, er rapporten så gennemsigtig nok?

- Det bør kaldes ESG-ledelsesrapport!

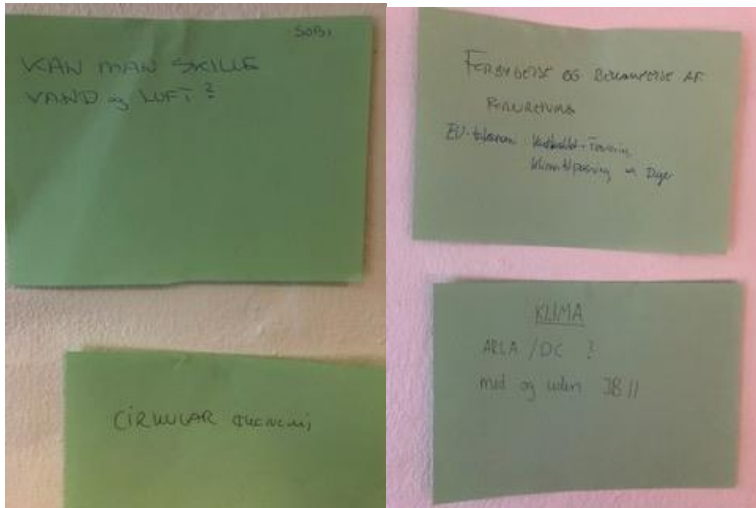
E: Natur

- Klimabelastning både med og uden belastning fra JB11-jorde
- Adskillelse af luft- og vandkvalitet
- Skal vi have alle 6 mål fra EU-taksonomien med?
- Cirkulær økonomi: Afrapportering i prosa, et bagkatalog med forslag til, hvad cirkulær økonomi kan dække over.

Vi skal være på forkant, vi ved at cirkulær økonomi bliver en del af EU-taksonomien. Samtidig har landmændene altid arbejdet med ressourceforbrug og dermed arbejdet med cirkulær økonomi på

sin egen måde. Denne historie skal vi fortælle.

- Forurening: Vi behandler dette under f.eks. vand- og luftkvalitet. Hvad med støj- og lugtgener fra en svinestald?
- Ammoniakfordampning fra marken, ikke i marken. Ved justeret sprogbrug kan luft og vand godt være et punkt.

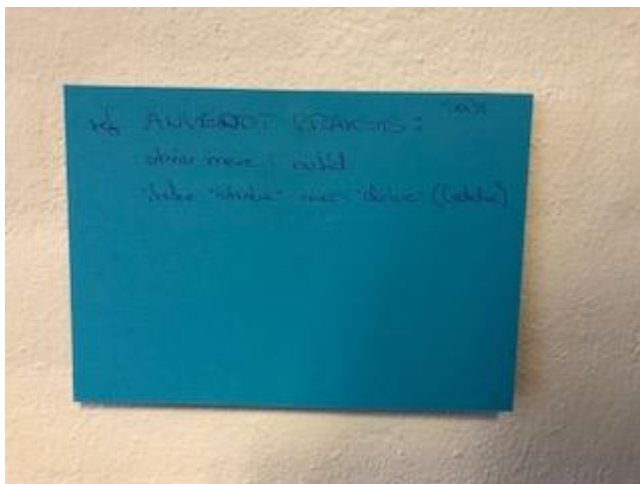
Sociale forhold

- En skabelon for hver driftsgren
- Whistleblower-ordning (et krav ved over 50 medarbejdere). Hans afklarer på chefniveau, om denne indikator kan tages med
- Mere prosa i stedet for kun et tal fra 1-5 (der bør forklares med ord, hvorfor man scorer som man gør). Det er tænkt som en bipolar semantisk skala, dvs. en skala med to yderpunkter med tilhørende forklaringer med ord om, hvor godt man klarer sig i forhold til en idealtilstand.

Governance

- Hvilke strukturer anvendes for at sikre compliance/overholdelse af alle regler og retningslinjer?
- Skal der være mulighed for at tilvælge økonomiske nøgletal? Eller skal man nøjes med at have dem i årsrapporten?
- Benchmark – landmandens mulighed for at holde sin egen virkelighed op imod andres – f.eks. fraktilanalyse.
- Bliver det til mudder, hvis vi fastholder vores 3 bundlinjer i ESG-arbejdet? Resten af verden smider den økonomiske bundlinje væk, når de ser på ESG.
- Torsten: Ved bæredygtighedsafrapportering giver det mening at have få økonomiske nøgletal med.
- Hans: Fejler vi ikke, hvis vi udelader den økonomiske bundlinje? Hvis vi ser bort fra økonomien, er der jo ikke grundlag for noget af det andet... Ivan mener, at det økonomiske blad i trekløvet er en katastrofe! Han mener dog, at vi evt. kan arbejde med et firkløvet "EESG". Kenneth/Anders: Først ser man på økonomiske nøgletal. Kun, hvis de er interessante, fortsætter man til at se på ESG.
- ESG-rapporten ender som hovedrapport med årsrapporten som bilag...
- Et kompromis – mens vi venter på dette – er at inkludere nogle få økonomiske nøgletal med! Kenneth foretrækker i givet fald, at vi omdøber til EESG, men tåler at blive nedstemt 😊

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.